

KULTURA

KONCERT U varaždinskoj katedrali

Svetkovina duhovne glazbe

Zdenka WEBER

Uskrsnim se koncertom, na Uskršni ponedjeljak, 5. travnja u do posljednjega mjesta popunjenoj varaždinskoj katedrali slušateljstvu predstavio katedralni zbor Chorus angelicus pod ravnanjem Andelka Igrecia, svojeg osnivača i stalnog dirigenta. Koncert, koji je bio s dobrotvornom nakanom u korist stradalih na Haitiju i u Lici, organizirali su Varaždinska biskupija, Lions Club Sveti Nikola Varaždin, Lions Club Varaždin, NC Lions Club Millennium Varaždin i Lions Club Zrinski Čakovec. Odaziv je potvrdio ugled koji zbor varaždinske katedrale Chorus angelicus uživa u gradu, posebice oduševljavajući svake nedjelje glazbenim sudjelovanjem u misnom slavju.

Barokni Koncert za dvije trublje i orgulje F. O. Manfredinija u izvedbi Zvonimira Lazara i Marija Magaša, trublje, i Božice Tudan, orgulje, bio je razigrani instrumentalni uvod u večer vokalne glazbe. A cappella pak izvedba skladbe *Kličite Bogu sad svi* (Ps 100) F. Mendelssohna-Bartholdija pokazala je da je zbor izvrsno pripremljen, da su vrsno usklađene sve dionice i da se s pomnjom pjeva glazbu čija homofona struktura u ovom djelu pruža mogućnost za izražajno dinamičko nijansiranje. Posebni su pak doživljaji slijedili u interpretaciji nadasve zahtjevnog i skladateljski nadahnutoga ciklusa *Chichster Psalm* Leonarda Bernsteina, ostvarenja s kojim bi i

profesionalni zbor imao posla u izradi svih pojedinih.

Varaždinski su pjevači amateri, sa solisticom Jelenom Horvat, sopran, Lovorkom Begović, harfa, i Bornom Šercarom, udaraljke, izuzetnom predanošću i sigurnošću u izvedbi iznijeli na hebrejskom jeziku to glazbeno dojmljivo djelo koje traži veliku koncentraciju i disciplinu te ritmičku i intonacijsku pouzdanost. Kao i *Agnus Dei* u verziji za zbor a cappella Samuela Barbera, s profinjenim kontrapunktskim spletom glasova, tako i Bernsteini *Psalmi* poniru u svetkovinu duhovne glazbe i otpjevani ispred uzvišenoga baroknog oltara potiču i slušatelja na pažljivo predavanje ljepota glazbe i misaonosti.

Dirigent, orguljaš i nadasve nadahnuti skladatelj Andelko Igrec obradio je uskršne pjesme *Isus usta slavni*, *Emaus* i *Gospodin slavno uskršnu* za zbor, harfu, udaraljke i četiri puhača (dvije trublje i dva trombona) dajući svojem zboru repertoar koji poznatim crkvenim pjesmama pridaje inženjerske harmonijske i interludijske značajke. Koncert je tako završio u radosnom ugođaju uskršnoga slavja i upravo je te ljepote doživljaja glazbe naglasio i koncertu nazočni varaždinski biskup msgr. Josip Mrzljak, nedvojbeno zadovoljan da u svojoj biskupiji ima tako nadarenog dirigenta i pjevače sposobne za izvedbu i vrlo zahtjevnih glazbenih ostvarenja s krajnje dojmljivim rezultatima.



S nastupa katedralnoga zbora Chorus angelicus

PROJEKT

Soderbergh snimio »tajni« film u Sydneyu

SYDNEY - Hollywoodski redatelj Steven Soderbergh snimio je u Australiji »tajni« film o glamuroznom paru koji vodi sydneyjsku kazališnu družinu, navodno inspiriran glumicom Cate Blanchett i njezinim suprugom Andrewom Uptonom.

Soderbergh je projekt počeo prošle godine režirajući dramu u Sydney Theatre Company (STC), čiji su Blanchett i dramatičar Up-

ton umjetnički direktori. U improviziranoj komediji pod nazivom »Zadnji put kada sam vidio Michaela Gregga« angažirao je glumce STC-ove drame »Tot Mom«, a snimana je paralelno s radom na predstavi. »To je bila mala zabava između glumaca i Stevena«, rekao je glasnogovornik kazališta. Sydney Theatre Company (STC) dobio Oscara za film »Traffic«. [Hina]

KNJIGA Renesansne izgubljene bitke Jonathana Jonesa



Michelangelo je iz »bitke« izašao kao pobjednik



Od 19. stoljeća znamo Leonarda i kao znanstvenika

Tko je veći - Michelangelo ili Leonardo

Firentinska je vlada naručila freske i od Michelangela i od Leonarda, a odluka da je Michelangelo bolji odredila je daljnji put tih umjetnika

Zrinka ZORČEC

zrinka.zorcec@vjesnik.hr
U renesansnoj su Firenci upriličili natjecanje koje je trebalo odgovoriti na pitanje tko je veći umjetnik - Michelangelo ili Leonardo da Vinci. Ishod toga natjecanja duboko je obilježio povijest umjetnosti.

Britanski likovni kritičar Jonathan Jones, ujedno i član žirija za Turnerovo nagradu, kaže da su povjesničari umjetnosti upoznati s tim natjecanjem, ali se do sad nitko nije njime pozabavio u knjizi.

Opsjednuti natjecanjem

Njegova knjiga »Izgubljene bitke: Leonardo, Michelangelo i umjetnički dvoboj koji je definirao renesansu« (»The Lost Battles: Leonardo, Michelangelo and the Artistic Duel that Defined the Renaissance«), koja se ovih dana pojavila na policama knjižara, opisuje taj dramatični i odlučujući trenutak u povijesti umjetnosti.

Odluka firentinskih službenika da je Michelangelo bolji, dala je poticaj karijeri mlađega umjetnika i lansirala ga na pobjedonosni put ključnih narudžbi u Rimu. Leonardo pak je zapeo na sporednoj cesti iako je bio uvaženi u umjetničkim krugovima te završio na francuskom dvoru, zbog čega su ga talijanski umjetnici gledali s visoka.

»Sumnje da se natjecanje zaista odigralo gotovo pa nema - firentinska je renesansa bila opsjednuta natjecanjem«, izjavio je Jones



Oslikavanje Sikstinske kapele posljedica je pobjede

Jones: Nema sumnje u to da je Michelangelo pobijedio onomad, ali Leonardo je konačni pobjednik

za Reuters.

Na prijelazu iz 15. u 16. stoljeće firentinska je vlada od obojice umjetnika naručila konkurentne freske - Leonardovu *Bitku kod Anghiare* i Michelangelovu *Bitku kod Cascine*, od kojih je jedna trebala završiti u dvorani gradske palače. Nijedna od slika nije bila završena i obje su izgubljene, samo su djelomice preživjele njihove gravure i skice.

Jones ne sumnja da je Michelangelo postao pobjednikom natjecanja i tako si učvrstio ugled dok je Leonardova zvijezda počela blijedjeti. To da je firentinska vlada Michelangela predstavljala kao genija koji stvara veliku sliku bitke, itekako mu je pomoglo učvrstiti iznimno važnu narudžbu oslikavanja Sikstinske kapele, tvrdi Jones.

»Veoma je važno bilo to da je Leonarda na tom natjecanju posve pomeo i zato danas njega percipiramo kao najvećeg umjetnika svih vremena... Leonardo, koji je tada bio daleko slaviji, nije više primio nijednu narudžbu u Rimu jer su na njega gledali kao na onoga koji je na natjecanju podbacio.«

Jones smatra da je upravo usijana natjecateljska atmosfera renesansnu um-

jetnost odvela do nevjerojatnih visina, ali je istodobno uništila karijere nekih umjetnika, dok je neke druge poticala.

Povijest ljubaznija prema Leonardu

Ujedno je uvjeren da ako bi Leonardovu sliku bitke cijenili kao sliku njegova takmaca, povijest bi talijanske umjetnosti krenula u tamnijem, uznemirljivijem smjeru.

»Izgubljena slika bitke bilo njegovo remek-djelo i činilo je svojevrstnu suprotnost renesansi. Da su se umjetnici ugledali na Leonarda, mnoge bi stvari u posljednjih 300 godina bile drugačije«, tvrdi Jones.

I iako je dvogodišnje natjecanje, koje je završilo 1506. godine, Leonardo dočekao kao gubitnik, Jones vjeruje da je povijest ipak bila ljubaznija spram njega negoli spram Michelangela. Na pitanje tko je za njega veći umjetnik, Jones je odgovorio da je o tome mnogo razmišljao pišući knjigu.

»Obojica su bili geniji bez premca. Nema sumnje u to da je Michelangelo pobijedio onomad, ali Leonardo je konačni pobjednik«, smatra Jones.

»Michelangela su oduvijek cijenili, ali otkad su u 19. stoljeću počeli uređivati, prevoditi i popularizirati Leonardove spise, upoznali smo Leonarda i kao znanstvenika, a ne samo kao umjetnika. Zato je Leonardo i zbacio Michelangela s trona. U mom je srcu pobjednik Leonardo«, zaključuje Jones.